

BESLUT

2018-10-15

Dnr: 18/01134

SAKEN

Matiné: Deadline, SVT1, 2018-04-03, kl. 14.50, sändning av en svensk långfilm;
fråga om mediets genomslagskraft

BESLUT

Programmet fälls. Det strider mot bestämmelsen om televisionens särskilda genomslagskraft.

FÖRELÄGGANDE

SVT ska på lämpligt sätt offentliggöra nämndens beslut.

PROGRAMMET

Långfilmen handlade om hur befolkningen i en badort drabbades av en okänd epidemi efter att flygplan med biologiska stridsmedel kraschat i havet. I filmen förekom flera scener där barn och vuxna med sår och blåsor i ansiktet syntes. Vid ett tillfälle besköts en bil av en helikopter och en man med brinnande kavaj hoppade ur bilen. I ett flertal scener syntes personer som kysste och smekte varandra och i en scen sågs två nakna personer ha samlag. Därtill förekom följande scener.

- Ett barn med sår i ansikten låg till synes livlös i gräset. En person lyfte på ögonlocket, bad sedan de barn som samlats runt omkring att gå sin väg och tog därefter en jacka och la över det döda barnet.
- En man närmade sig en soldat som sköt mannen med flera skott på nära håll. Mannen föll ihop och blod rann ur mungipan.
- En folkhop kastade sten på en blödande man.
- Tre döda personer, däribland ett barn, drogs upp ur vattnet.
- Ett flertal personer, varav ett barn, sågs ligga döda på en gata och i en trädgård. En kattunge slickade en av de döda i ansiktet. Strax därefter begravdes en död person under stenar.

- En till synes död person bars iväg på en strand. Strax därefter syntes hur en kvinna sjönk ihop till synes livlös på stranden varpå en man lyfte upp och bar iväg henne.

ANMÄLAN

Anmälaren anser sammanfattningsvis att filmen innehöll flera scener som var olämpliga att visa på barnvänlig tid.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

Sveriges Television (SVT) anför följande.

SVT har sedan länge sänt svensk äldre film på dagtid på måndagar och tisdagar. Detta är ett sätt att bidra till att hålla den svenska filmskatten vid liv och det ger SVT en möjlighet att erbjuda en inte längre yrkesverksam publik att se filmer från en tid när de var yngre. I det här fallet var syftet att nå de som var unga på 1970-talet och som var tillgängliga dagtid en vardag till skillnad från förskolebarn och skolbarn.

Det matinéutbud som tidigare varit aktuellt har främst varit filmer från 1930-, 40- och 50-talen. Dessa filmer har till stor del kunnat visas på dagtid utan risk för utmärkande våldsamma eller obehagliga scener. Filmerna har dessutom redan visats många gånger och kännedomen om hur publiken uppfattat dem har också varit väl känd. I takt med att Sveriges pensionärer blivit ”yngre” har behovet att ”föryngra” utbudet av matiné-filmer varit starkt. Samtidigt är det en utmaning att välja ut filmer från mitten av 60-talet och framåt när de gäller vad som kan uppfattas som skrämmande eller upprörande innehåll och möjligheter att visa filmerna på dagtid. Parallellt med denna önskan om lite ”yngre” filmer har SFI drivit sitt digitaliseringsprojekt som gjort det möjligt att visa kvalitativt bättre material från den här tiden.

Filmen *Deadline* är i dag 47 år gammal och var vid det aktuella sändningstillfället nyrestaurerad. Filmen bedömdes som ett intressant exempel på en film som speglar sin samtid. Den producerades mitt under kalla kriget vid en tid då det visades krigsreportage från Vietnam i nyheterna och förhållningssättet till verklighetstroga och skrämmande skildringar var delvis annorlunda.

Avseende den korta samlagsscenen och den scen där en man och en kvinna smeker varandra delvis skylda av ett tacke var dessa scener inte av en sådan karaktär att de strider mot bestämmelsen.

Inför sändning bedömde redaktionen att tilltalet i filmen var så pass otidsenligt att det borde balansera de scener som kunde uppfattas som skrämmande och att

filmen därmed kunde visas dagtid. SVT har dock förståelse för att vissa scener, trots detta, ändå kunde uppfattas som skrämmande och konstaterar i efterhand att en senare sändningstid hade varit att föredra.

AKTUELL BESTÄMMELSE

SVT ska ta hänsyn till televisionens särskilda genomslagskraft när det gäller programmens ämnen och utformning samt tiden för sändning av programmen (16 § i sändningstillståndet). Bestämmelsen tillämpas bland annat vid bedömningen av program som innehåller sex, våld eller som kan verka skrämmande för barn. Den innebär enligt granskningsnämndens praxis ett krav på återhållsamhet när det gäller avancerade sexuella framställningar och i fråga om våldsskildringar och våldsinslag som sänds på tider då barn kan antas ta del av programmen.

Nämnden tillämpar en strängare bedömning för program eller inslag som sänts före kl. 21.00 än för senare sändningar. Nämnden tar även hänsyn till programsammanhanget och om någon varning föregick sändningen.

Granskningsnämnden får besluta att ett programföretag som brutit mot villkor i sitt sändningstillstånd på lämpligt sätt ska offentliggöra nämndens beslut (17 kap. 10 § radio- och tv-lagen).

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden konstaterar att filmen sändes vid en tidpunkt då varsamhet ska iakttas i fråga om skildringar av våld och annat skrämmande innehåll samt avancerade sexuella framställningar. Nämnden anser inte att filmen innehöll avancerade sexuella framställningar i strid med bestämmelsen om televisionens särskilda genomslagskraft. Enligt nämndens mening förekom dock ett flertal scener i filmen som kunde verka skrämmande för barn, häribland bilder på döda barn och en scen där en man blev skjuten. Med hänsyn till tidpunkten strider sändningen av filmen därför mot bestämmelsen om televisionens särskilda genomslagskraft.

Detta beslut har fattats av Dag Mattsson, Ulrika Hansson, Berivan Yildiz, Staffan Dopping, Bo-Erik Gyberg och Kristina Åberg efter föredragning av Cecilia Smitt Meyer.

På granskningsnämndens vägnar

Dag Mattsson

Cecilia Smitt Meyer

Originalhandlingen med namnunderskrifter förvaras hos myndigheten.